

Тема 1: Вступ. Анатомія та фізіологія людини як фундаментальна біологічна дисципліна.

Sagittais – Сагітальний, стрілоподібний

Frontalis – Фронтальний, лобовий

Lateralis – Латеральний, бічний

Medialis – Медіальний, присередній

Medianus – Серединний

Medius – Середній (вказує на розташування між двома іншими структурами)

Intermedius – Проміжний

Anterior – Передній

Posterior – Задній

Ventralis – Вентральний, черевний

Dorsalis – Дорзальний, спинний

Internus – Внутрішній

Externus – Зовнішній

Dexter – Правий

Sinister – Лівий

Cranialis – Краніальний, головний (спрямований до голови)

Caudalis – Каудальний, хвостовий (спрямований до куприка/хвоста)

Superior – Верхній

Inferior – Нижній

Superficialis – Поверхневий

Profundus – Глибокий

Proximalis – Проксимальний (ближче до місця прикріплення або початку структури)

Distalis – Дистальний (далі від місця прикріплення або початку структури)

Basalis — Базальний (основи)

Apicalis — Верхівковий

Cytus — Клітина

Blastos — Зародок

Aden — Залоза

Glandula endocrinae — Ендокринна залоза

Os — Кістка
Ossis — Кістковий
Alveolaris — Комірчастий (альвеолярний)
Mucosus — Слизовий
Reticularis — Сітчастий
Chondros — Хрящ
Epidermis — Епідерміс (зовнішній шар шкіри)
Myos — М'яз
Myocardium — Міокард (серцевий м'яз)
Neuron — Нейрон
Multus — Числовий (багато)
Unus — Один
Nervus — Нерв
Neuroglia — Нейроглія (гліальні клітини)
Viscus — Нутрощі
Eris — (рідше в медицині) — Еритр (як складова)
Visceralis — Нутрошний
Splanchna — Нутрощі (внутрішні органи)
Organon — Орган
Soma — Тіло
Organismus — Організм
Constitutio — Будова, конституція.

Тема 3: Вчення про кістки та їх з'єднання.

Distantia interspinosa - Міжостъова відстань
Distantia intercrystalis - Міжгребенева відстань
Distantia intertrochanterica - Міжвертлюгова відстань
Conjugata externa - Зовнішня кон'югата
Conjugata diagonalis - Діагональна кон'югата
Conjugata vera - Справжня кон'югата
Sceletum(on) — Скелет
Periosteum — Окістя
Perichondrium — Охрястя

Articulatio — Суглоб

Arthron (грец.) — Артрон (суглоб)

Sutura — Шов

Synovia — Синовія (суглобова рідина)

Synovialis — Синовіальний

Syndesmosis — Синдесмоз (безперервне з'єднання кісток за допомогою сполучної тканини)

Synchondrosis — Синхондроз (безперервне з'єднання кісток за допомогою хряща)

Symphysis — Симфіз (зрощення, напівсуглоб)

Diaphysis — Діафіз (середня частина трубчастої кістки)

Epiphysis — Епіфіз (кінцева частина трубчастої кістки)

Ligamentum (desmos — грец.) — Зв'язка

Vertebra (spondylus — грец.) — Хребець

Columna vertebralis — Хребтовий стовп

Canalis vertebralis — Хребтовий канал

Lordosis — Лордоз (вигин хребта вперед)

Kyphosis — Кіфоз (вигин хребта назад)

Scoliosis — Сколіоз (бічне викривлення хребта)

Vertebra cervicales — Шийні хребці

Atlas — Атлант (перший шийний хребець)

Axis — Аксіс (епістрофей, другий шийний хребець)

Vertebra prominens — Виступний хребець (сьомий шийний хребець)

Vertebrae thoracicae — Грудні хребці

Vertebrae lumbalis — Поперекові хребці

Os sacrum (vertebrae sacrales) — Крижова кістка (крижові хребці)

Os coccygis — Куприкова кістка

Coccyx — Куприк

Vertebrae coccygea — куприкові хребці

Promontorium — Промонторій (мис крижової кістки)

Skeleton thoracis — Скелет грудної клітки

Thoracalis — Грудний (прикметник)

Sternum — Грудина

Costa — Ребро

Scapula — Лопатка

Acromion — Акроміон (надплечовий відросток)
Clavicula — Ключиця
Humerus — Плечова кістка
Radius — Променева кістка
Ulna — Ліктьова кістка
Ossa manus — Кістки кисті
Ossa digitorum — Кістки пальців
Phalanges — Фаланги (пальців)
Os coxae — Кульшова кістка
Os ilium — Клубова кістка
Os ischii — Сіднична кістка
Os pubis — Лобкова кістка
Pelvis — Таз
Femur — Стегнова кістка
Patella — Надколінок (колінна чашечка)
Tibia — Великогомількова кістка
Fibula — Малогомількова кістка
Ossa pedis — Кістки стопи
Articulatio coxae — Кульшовий суглоб
Articulatio genus — Колінний суглоб
Articulatio cubiti — Ліктьовий суглоб
Meniscus — Меніск
Crista iliaca — Клубовий гребінь
Spina iliaca — Клубова ость
Trochanter major — Великий вертлюг
Condylus — Виросток
Epicondylus — Над-виросток
Calvaria — Склепіння черепа
Cranium — Череп
Cavitas cranii — Порожнина черепа
Basis cranii — Основа черепа
Frons — Лоб
Diploe — Диплое (губчаста речовина кісток склепіння черепа)
Orbita — Очниця

Os parietale — Тім'яна кістка
Os frontale — Лобна кістка
Sinus frontalis — Лобна пазуха
Os occipitale — Потилична кістка
Foramen magnum — Великий потиличний отвір
Clivus — Схил
Os sphenoidale — Клиноподібна кістка
Sella turcica — Турецьке сідло
Sinus sphenoidalis — Клиноподібна пазуха
Os temporale — Скронева кістка
Os nasale — Носова кістка
Maxilla — Верхня щелепа
Sinus maxillaris — Верхньощелепна (гайморова) пазуха
Alveoli dentales — Зубні альвеоли (комірки)
Mandibula — Нижня щелепа
Mentum — Підборіддя
Fonticuli cranii — Джерельця черепа
Crista galli — Півнячий гребінь
Sutura coronalis — Вінцевий шов
Sutura sagittalis — Стріловий шов
Sutura lambdoidea — Лямбдоподібний шов
Os ethmoidale — Решітчаста кістка
Os zygomaticus — Вилична кістка
Os hyoideum — Під'язикова кістка

Тема 4: М'язи. М'язова система

Musculus - М'яз
Fascia - Фасція
Tendo - Сухожилок (або тендон)
Insertio - Прикріплення (місце прикріплення м'яза)
Caput - Головка (або голова)
Venter - Чéревце (м'яза)
Aponeurosis - Апоневроз

Bursa synovialis - Синовіальна сумка

Vagina synovialis - Синовіальна піхва

M. sphincter - М'яз-замикач (або сфінктер)

M. dilatator - М'яз-розширювач (або дилататор)

Diaphragma - Діафрагма

M. latissimus dorsi - Найширший м'яз спини

Platysma - Підшкірний м'яз шиї (або платизма)

M. sternocleidomastoideus - Груднинно-ключично-соскоподібний м'яз

Linea alba - Біла лінія (живота)

Anulus umbilicalis - Пупкове кільце

Trigonum caroticum - Сонний трикутник

Fossa axillaris - Пахвова ямка

Canalis inguinalis - Пахвинний канал

M. trapezius - Трапецієподібний м'яз

Hypochondrium - Підребер'я

Epigastrium - Надчерев'я (або епігастрій)

Latus - Бік (або широкий)

Regio lateralis - Бічна ділянка (або латеральна ділянка)

Umbilicus - Пупок

Regio umbilicalis - Пупкова ділянка

Regio inguinalis - Пахвинна ділянка

Inguen - Пахвина

Hypogastrium - Підчерев'я (або гіпогастрій)

Regio pubica - Лобкова ділянка

M. biceps brachii - Двоголовий м'яз плеча

M. triceps brachii - Триголовий м'яз плеча

M. supinator - М'яз-супінатор (або обертач назовні)

M. pronator teres - Круглий м'яз-пронатор (або обертач усередину)

M. pronator quadratus - Квадратний м'яз-пронатор

M. opponens policis - М'яз-протиставник великого пальця кисті

Fossa cubitalis - Ліктьова ямка

Pollex - Великий палець кисті

Index - Вказівний палець

M. gluteus maximus - Великий сідничний м'яз

M. gluteus medius - Середній сідничний м'яз
M. gluteus minimus - Малий сідничний м'яз
M. quadriceps femoris - Чотириголовий м'яз стегна
Fascia lata - Широка фасція (стегна)
Lacuna musculorum - М'язова затока (або лакуна м'язів)
Lacuna vasorum - Судинна затока (або лакуна судин)
Trigonum femorale - Стегновий трикутник
Anulus femoralis - Стегнове кільце
Fascia cribrosa - Продірявлена фасція (або решітчаста фасція)
Fossa poplitea - Підколінна ямка
Hallux - Великий палець стопи (або галюкс)

Тема 5: Травна система.

Avitas oris - Ротова порожнина
Lingua - Язик
Dens - Зуб
Glandulae salivariae - Слинні залози
Palatinum - Піднебіння
Pharynx - Глотка
Esophagus (або oesophagus) - Стравохід
Ventriculus - Шлунок
Intestinum tenue - Тонка кишка
Intestinum crassum - Товста кишка
Hepar - Печінка
Vesica fellea - Жовчний міхур
Pancreas - Підшлункова залоза
Peritoneum - Очеревина
Caecum - Сліпа кишка
Appendix vermiformis - Червоподібний відросток (апендикс)
Colon - Ободова кишка
Rectum - Пряма кишка

Тема 7: Функціональна анатомія органів дихальної системи

Nasus [rhin — у сполученні (грец.) носовий] - Ніс

Radix nasi - Корінь носа

Dorsum nasi - Спинка носа

Apex nasi - Верхівка носа

Cavitas nasi - Носова порожнина

Nares - Ніздрі

Choanae - Хоани (задні отвори носової порожнини)

Septum nasi - Носова перегородка

Vestibulum nasi - Присінок носа

Meatus nasi communis - Спільний носовий хід

Meatus nasi superior - Верхній носовий хід

Meatus nasi medius - Середній носовий хід

Meatus nasi inferior - Нижній носовий хід

Pars respiratoria - Дихальна частина

Pars olfactoria - Нюхова частина

Sinus paranasales - Приносові пазухи (синуси)

Sinus maxillaris - Верхньощелепна пазуха (гайморова пазуха)

Sinus sphenoidalis - Клиноподібна пазуха

Sinus frontalis - Лобна пазуха

Cellulae ethmoidales - Клітини решітчастої кістки

Larynx - Гортань

Cartilago thyroidea - Щитоподібний хрящ

Cartilago cricoidea - Перснєподібний хрящ

Cartilago arytenoidea - Черпакуватий хрящ

Epiglottis - Надгортанник

Cavitas laryngis - Порожнина гортані

Aditus laryngis - Вхід до гортані

Vestibulum laryngis - Присінок гортані

Ventriculus laryngis - Шлуночок гортані

Glottis - Голосовий апарат (або голосова щілина)

Rima glottidis - Голосова щілина

Rima vocalis - Голосова щілина

Cavitas infraglottica - Підголосова порожнина

Ligamentum vocale - Голосова зв'язка

Trachea - Трахея

Pars cervicalis - Шийна частина

Pars thoracica - Груднинна частина

Bifurcatio tracheae - Біфуркація (роздвоєння) трахеї

Carina tracheae - Кіль трахеї

Bronchi - Бронхи

Arbor bronchialis - Бронхіальне дерево

Bronchus principalis dexter - Правий головний бронх

Bronchus principalis sinister - Лівий головний бронх

Bronchi lobares et segmentales - Часткові та сегментарні бронхи

Pulmo [pneumon — (грец.) легеня] - Легеня

Pulmo dexter - Права легеня

Pulmo sinister - Ліва легеня

Basis pulmonis - Основа легені

Apex pulmonis - Верхівка легені

Hilum pulmonis - Ворота легені

Radix pulmonis - Корінь легені

Lobus superior - Верхня частка

Lobus medius pulmonis dextri - Середня частка правої легені

Lobus inferior - Нижня частка

Segmenta bronchopulmonalia - Бронхолегеневі сегменти

Bronchioli - Бронхіоли

Lobulus - Частка (легенева)

Cavitas pleuralis - Плевральна порожнина

Pleura visceralis - Вісцеральна плевра (легенева плевра)

Pleura pulmonalis - Легенева плевра

Pleura parietalis - Пристінкова (парієтальна) плевра

Cupula pleurae - Купол плеври

Pars costalis - Реброва частина

Pars diaphragmatica - Діафрагмальна частина

Pars mediastinalis - Середостінна частина

Recessus pleuraes - Плевральні заутки (рецесуси)

Mediastinum – Середостіння

Тема 9: Анатомія артеріальної та венозної систем організму. Загальна анатомія лімфатичних судин та імунної системи.

Cor – Серце

Endocardium – Ендокард (внутрішня оболонка серця)

Myocardium – Міокард (серцевий м'яз)

Epicardium – Епікард (зовнішня оболонка серця)

Pericardium – Перикард (серцева сумка)

Arteria coronaria dextra et sinistra – Права та ліва вінцеві (коронарні) артерії

Atrium – Передсердя

Ventriculus – Шлуночок

Valva – Клапан

Aorta – Аорта

Truncus brachiocephalicus – Плечеголовний стовбур

Arteria carotis communis – Загальна сонна артерія

Arteria carotis externa – Зовнішня сонна артерія

Arteria carotis interna – Внутрішня сонна артерія

Arteria subclavia – Підключична артерія

Arteria axillaris – Пахвова артерія

Arteria brachialis – Плечова артерія

Pars thoracica aortae – Грудний відділ аорти (грудна аорта)

Pars abdominalis aortae – Черевний відділ аорти (черевна аорта)

Tr. celiacus – Черевний стовбур

Arteria mesenterica superior – Верхня брижова артерія

Arteria mesenterica inferior – Нижня брижова артерія

Arteria iliaca communis – Загальна клубова артерія

Arteria iliaca interna – Внутрішня клубова артерія

Arteria iliaca externa – Зовнішня клубова артерія

Arteria femoralis – Стегнова артерія

Arteria poplitea – Підколінна артерія

Vena cava superior – Верхня порожниста вена

Vena cava inferior – Нижня порожниста вена

Vena portae (hepatis) – Воротна вена (печінки)

Ductus thoracicus – Грудний проток

Ductus lymphaticus dexter et sinister – Правий та лівий лімфатичні протоки

Nodi lymphatici – Лімфатичні вузли

Spleen – Селезінка

Thymus – Тимус (загруднинна залоза)

Тема 12: Анатомія сечової системи

Excretorius – Видільний (екскреторний)

Ren – Нирка

Nephros – Нефрос (нирка)

Cortex renalis – Кіркова речовина нирки

Medulla renalis – Мозкова речовина нирки

Papilla renalis – Нирковий сосочок

Pyramides renalis – Ниркові піраміди

Foramina papillaria – Сосочкові отвори

Segmenta renalia – Сегменти нирки

Arteriae intrarenales – Внутрішньониркові артерії

Venae intrarenales – Внутрішньониркові вени

Pelvis renalis – Ниркова миска (балія)

Calices renales majores – Великі ниркові чашечки

Calices renales minores – Малі ниркові чашечки

Ureter – Сечовід

Pars abdominalis – Черевна частина

Pars pelvica – Тазова частина

Pars intramuralis – Внутрішньостінкова (інтрамуральна) частина

Vesica urinaria – Сечовий міхур

Apex vesicae – Верхівка сечового міхура

Corpus vesicae – Тіло сечового міхура

Fundus vesicae – Дно сечового міхура
Cervix vesicae (collum vesicae) – Шийка сечового міхура
Trigonum vesicae – Трикутник сечового міхура
Ostium ureteris – Отвір сечоводу
Ostium urethrae internum – Внутрішній отвір сечівника
M. detrusor vesicae – М'яз-витискач сечового міхура (детрузор)
Nephronum – Нефрон
Corpusculum renale – Ниркове тільце
Glomerulus – Клубочок (нирковий клубочок)
Capsula glomeruli – Капсула клубочка
Testis – Яєчко
Epididymis – Придаток яєчка
Funiculus spermaticus – Сім'яний канатик
Ductus deferens – Сім'явивідна протока
Prostata – Простата (передміхурова залоза)
Glandula bulbourethralis – Бульбоуретральна залоза
Vesiculae seminales – Сім'яні пухирці
Scrotum – Мошонка
Penis – Статевий член (пеніс)
Ovarium – Яєчник
Tuba uterina – Маткова труба
Uterus – Матка
Vagina – Піхва
Clitoris – Клітор
Urethra feminina – Жіночий сечівник
Perineum – Промежина

Тема 13: Залози внутрішньої секреції.

Glandulae endocrinae — ендокринні залози

Hypothalamus — гіпоталамус

Hypophysis (glandula pituitaria) — гіпофіз

Glandula pinealis — шишкоподібна залоза

Glandula thyroidea — щитоподібна залоза

Glandula parathyroidea — прищитоподібна залоза

Glandula suprarenalis — надниркова залоза

Insulae pancreaticae — острівці підшлункової залози

Ovarium — яєчник

Testis — яєчко

Adenohypophysis — аденогіпофіз

Lobus anterior — передня частка

Pars tuberalis — горбиста частина

Pars intermedia — проміжна частина

Pars distalis — дистальна частина

Neurohypophysis — нейрогіпофіз

Lobus posterior — задня частка

Lobus pyramidalis — пірамідальна частка

Isthmus glandulae thyroideae — перешийок щитоподібної залози

Glandula parathyroidea superior — верхня прищитоподібна залоза

Glandula parathyroidea inferior — нижня прищитоподібна залоза

Cortex — кора

Medulla — мозкова речовина

Тема 15: Анатомія нервової системи. Периферична нервова система

Encefalon — головний мозок

Medulla spinalis — спинний мозок

Metencephalon — задній мозок (довгастий мозок)

Metencephalon — задній мозок (міст і мозочок)

Pons — міст

Cerebellum — мозочок

Mesencephalon — середній мозок

Diencephalon — проміжний мозок

Telencephalon — кінцевий мозок

Meninges — мозкові оболонки

Nervi spinales — спинномозкові нерви

Nervi craniales — черепні нерви

Тема 20: Органи чуття.

Cutis — шкіра

Epidermis — епідерміс

Derma (Corium) — дерма / власне шкіра

Stratum papillare — сосочковий шар

Stratum reticulare — сітчастий шар

Pili — волосся

Glandulae cutis — шкірні залози

Unguis (грец. Онух) — ніготь

Cavitas nasi — носова порожнина

Pars olfactoria tunicae mucosae nasi — нюхова частина слизової оболонки носа

Glandulae olfactoriae — нюхові залози

Nervus olfactorius — нюховий нерв

Lingua — язик

Tunica mucosa linguae — слизова оболонка язика

Papillae linguales — сосочки язика

Gemma gustatoria — смакова брунька

Porus gustatorius — смаковий пор

Glandula lacrimalis — слізна залоза

Organum visus — орган зору

Bulbus oculi — очне яблуко

Palpebrae — повіки

Organum vestibulocochlearis — переддвірно-завитковий орган (орган слуху й рівноваги)

Auris externa — зовнішнє вухо

Auris media — середнє вухо

Membrana tympani — барабанна перетинка

Cavum tympani — барабанна порожнина

Ossicula auditus — слухові кісточки

Tuba auditiva — слухова труба

Auris interna — внутрішнє вухо

Labyrinthus osseus — кістковий лабіринт

Cochlea — завитка

Labyrinthus membranaceus — перетинчастий лабіринт

Astigmatismus — астигматизм

Hypermetropia — далекозорість

Myopia — короткозорість

Daltonismus — дальтонізм (порушення кольоросприйняття)

Presbyopia — стареча далекозорість

Surditas (kophosis, грец.) — глухота

Surdomutus — глухонімота

Presbyacusis — вікове зниження слуху